

Záznam z pracovného stretnutia zástupcov rezortov MZ SR a MŽP SR k problematike harmonizácie priestorových údajov v zmysle zákona č. 362/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 3/2010 Z. z. o národnej infraštruktúre pre priestorové informácie (NIPI),

konaného dňa 10.06. 2016 na MŽP SR v Bratislave.

Prítomní: podľa prílohy

Program rokovania:

1. Otvorenie (Ing. Vladimír Ivantyšyn, MŽP SR).
2. Sumarizácia legislatívnych požiadaviek zákona č. 3/2010 Z. z. v znení zákona č. 362/2015 Z. z. (Ing. Martin Tuchyňa, PhD., SAŽP).
3. Prvotná identifikácia existujúcich priestorových údajov relevantných pre INSPIRE (témy zákona č.3/2010 Z. z.) v rezorte Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky (MZ SR) (MUDr. Alena Cvopová, Národné centrum zdravotníckych informácií, (NCZI), Mgr. Michal Jajcaj, Zuzana Karnasová, Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ÚVZ SR).
4. Iné.
5. Prijatie záverov.

K bodu 1

Pracovné stretnutie otvoril nový riaditeľ odboru a predseda Koordinačnej rady národnej infraštruktúry pre priestorové informácie (ďalej len „KR NIPI“), Ing. Vladimír Ivantyšyn.

- MUDr. Cvopová informovala o aktuálnej situácii v rezorte MZ SR – na ministerstve sú obmedzené personálne kapacity, predovšetkým technickej špecializácie, odborné kapacity sú v obmedzenom rozsahu zabezpečované v Národnom centre zdravotníckych informácií BA, ale bez špecialistov (napr. na INSPIRE).
- V rámci témy „voda určená na kúpanie“ a „voda určená pre ľudskú spotrebu!“ poskytuje podporu SAŽP.

K bodu 2

- Ing. Tuchyňa, PhD. informoval o výsledkoch hodnotenia stavu implementácie INSPIRE Európskou komisiou (EK), poukazujúceho na plnenie smernice INSPIRE, ktoré je problémové v celej EÚ.
- Pre podporu zlepšenia tejto situácie, ako aj identifikácie existujúcich priestorových zdrojov v oblasti životného prostredia, EK pripravila návrh tzv. Prioritného zoznamu datasetov, ktorý v súčasnosti obsahuje zoznam EU legislatívy (45 právnych predpisov) z oblasti environmentálneho reportingu a relevantných priestorových údajov (46 identifikovaných špecifických datasetov), ktoré členské štáty EÚ už dnes podávajú, ale nie sú registrované (viditeľné) v infraštruktúre INSPIRE.
- V prípade SR ide predovšetkým o údaje v pôsobnosti rezortov MZ SR a MŽP SR.

- SR pripravila a dňa 15.05.2016 odoslala EK tzv. Akčný plán implementácie INSPIRE v SR zameraný na elimináciu nedostatkov a spresnenie plánu implementácie zostávajúcich úloh INSPIRE do roku 2021¹.
- Medzi aktivity súvisiace s plnením úloh v rámci "Prioritného zoznamu datasetov", ktoré sú zahrnuté v Akčnom pláne implementácie INSPIRE v SR, patria:
 - 07: Identifikácia priestorových datasetov a nastavenie priorít, (Identifikované prioritné datasety a tvorba metaúdajov).
 - 08: Poskytnutie všetkých prioritných priestorových datasetov, (Sprístupnené prioritné datasety prostredníctvom INSPIRE služieb).
 - 12+13: Harmonizácia údajov podľa INSPIRE špecifikácií.
- Z uvedených aktivít vyplývajú nasledovné 3 prioritné úlohy:
 1. Identifikácia prioritných datasetov
 2. Vytvorenie metaúdajov a publikácia datasetov prostredníctvom INSPIRE sieťových služieb
 3. Harmonizácia datasetov podľa INSPIRE požiadaviek
- Vo väzbe na kompetencie rezortu MZ SR boli identifikované v zozname prioritných datasetov 3 legislatívne oblasti:
 1. Hluk (Smernica 2002/49/ES o hodnotení environmentálneho hluku vo vonkajšom prostredí).
 2. Pitná voda (Smernica Rady 98/83/ES o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu).
 3. Voda určená na kúpanie (Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2006/7/ES z 15. februára 2006 o riadení kvality vody určenej na kúpanie).
- 1. Hluk
 - p. Jajcaj informoval o povinnosti vytvárať strategické hlukové mapy pre aglomerácie, ktoré majú viac ako 100 000 obyvateľov - do tejto kategórie spadajú v SR v súčasnosti dve aglomerácie Bratislava a Košice (hranicu aglomerácie určuje VZN príslušného samosprávneho kraja), ďalej pre väčšie pozemné komunikácie s prejazdom viac ako 3 000 000 vozidiel za rok, väčšie železničné dráhy s prejazdom viac ako 30 000 vlakov za rok a väčšie letiská s viac ako 50 000 pohybmi lietadiel (v SR t. č. neaktuálne), zodpovednosť za ich vypracovanie majú subjekty definované zákonom č. 2/2005 Z. z., ich aktualizáciu je potrebné vykonávať každých 5 rokov,
 - Brusel akceptuje možnosť aktualizácie údajov o rozsahu mapovania, keďže sčítanie dopravy sa bežne vykonáva v termínoch, ktoré nie sú zosúladené s termínmi pre reporting ustanovenými Smernicou 2002/49/ES,
 - Údaje súvisiace s problematikou hlukových máp sú Úradu verejného zdravotníctva SR zvyčajne dodávané len vo forme buď analógových alebo digitálnych máp, vo formáte nevhodnom pre použitie v GIS (JPG, resp. PDF). Smernica INSPIRE je zameraná na digitálne údaje, pričom údaje spadajúce pod definície jednotlivých INSPIRE tém je potrebné zharmonizovať v zmysle súvisiacej legislatívy a Akčného plánu.
 - najbližšia aktualizácia strategických hlukových máp prebehne už v r. 2017

¹ <http://inspire.enviroportal.sk/koordinacia/rove-sk/akn-plan>

- Pre zabezpečenie legislatívnych povinností bude potrebné upraviť relevantnú národnú legislatívu/metodické usmernenia – o súčinnosť bude požiadané aj MŽP SR a SAŽP.
- vypracovanie strategických hlukových máp zodpovedné subjekty zabezpečujú formou verejného obstarávania, nakoľko pre takto náročné úlohy nie sú vybavené vlastnými kapacitami,
- rovnako rezort zdravotníctva doposiaľ nedisponuje technickými a personálnymi kapacitami pre prácu s GIS, takéto kapacity v rezorte dlhodobo chýbajú.

2. Pitná voda

- reporting sa uskutočňuje v zmysle požiadaviek EK
- údaje o dodávkach pitnej vody – ÚVZ SR sumarizuje údaje o kvalite pitnej vody získané z monitoringu orgánov verejného zdravotníctva (vlastné údaje orgánov verejného zdravotníctva) a z prevádzkovej kontroly dodávateľov pitnej vody (podklady prebraté od VÚVH)
- povinne sa reportujú údaje o dodávkach vody vo veľkých zásobovaných oblastiach (nad 5000 obyvateľov), za vybrané roky sa poskytujú aj údaje pre malé zásobované oblasti (do 5000 obyvateľov)
- rozsah údajov: lokalizácia zásobovaných oblastí, počet zásobovaných obyvateľov a objem dodávanej vody, frekvencia a rozsah monitorovania, výsledky monitorovaných ukazovateľov, príčiny nevyhovujúcej kvality vody a vykonané opatrenia
- ÚVZ SR spolupracoval ohľadom pitnej vody s Univerzitou Komenského, len nie je isté, do akej miery výsledky tejto spolupráce zodpovedajú požiadavkám INSPIRE a NIPI.

3. Vody určené na kúpanie

- Report sa uskutočňuje v zmysle požiadaviek EK.
- reportujú sa údaje o mikrobiologickej kvalite vody, premnožení cyanobaktérií a odpadoch, prípadne údaje o krátkodobom a dlhodobom znečistení a mimoriadnych situáciách
- poskytujú sa údaje o vybraných prírodných vodných plochách so štatútom vôd určených na kúpanie (každoročne cca 30 – 35 lokalít)
- údaje o lokalizácii vôd určených na kúpanie (súradnice odberových miest) poskytuje MŽP SR / SAŽP

Všeobecne:

- Aktualizácia údajov a ich popisu metaúdajmi by mala podľa požiadaviek INSPIRE prebehnúť najneskôr do ½ roka od výraznejšej zmeny.
- p. Jajcaj položil otázku, či sa datasety budú prepisovať alebo sa kvôli historickej prehľadnosti budú udržiavať. p. Tuchyňa informoval o požiadavke poskytnutia aktuálnych údajov, no historické údaje môžu poskytnúť cenné informácie o časových zmenách, preto je ich publikácia odporúčaná.
- Publikácia údajov INSPIRE sieťovými službami - problémom sú kapacity – SAŽP ponúkne súčinnosť pri publikácii prioritných datasetov MZ SR, aj keď je na hranici možností.

Podrobnejšie informácie sú k dispozícii v súvisiacej prezentácii².

Závery

- Identifikovať a zabezpečiť relevantné údaje pre prioritné datasety, ktoré sú vyžadované EK.
- Zdokumentovať ich prostredníctvom INSPIRE metaúdajov v Registri priestorových informácií.
- Dohodnúť fixné termíny plánu.
- Zistiť, či je potrebné doplniť DF4_8 .
- Pri otvorení existujúcej legislatívy zdravotníctva sa odvolať na dodržiavanie platnej legislatívy – zákon o INSPIRE, Zákon č. 211/2000 Z. z. (Smernica PSI o opätovnom využívaní informácií)
- Medzi SSC a ÚVZ by mala vzniknúť licenčná zmluva o poskytovaní údajov o väčších pozemných komunikáciách pre DF1_5.

Rezort zdravotníctva využíva na tvorbu databázy údajov (pitná voda, voda na kúpanie) informačné systémy prevádzkované SAŽP. Tieto však v súčasnosti neumožňujú automatizované vyhodnocovanie údajov v zmysle požiadaviek reportingu. Spracovanie údajov je preto uskutočňované manuálne s vysokými nárokmi na čas ako aj personálne kapacity.

Úloha č. 1

Identifikácia prioritných datasetov

T.: do 30.06.2016

Z.: Mgr. Jajcaj, Ing. Tuchyňa, PhD.

Úloha č. 2

Tvorba a publikácia metaúdajov pre identifikované datasety

T.: do 31.08.2016

Z.: Mgr. Jajcaj, Ing. Žiačik, Ing. Koška, Ing. Tuchyňa, PhD.

Úloha č. 3

Publikácia prioritných datasetov prostredníctvom INSPIRE služieb

T.: 31.10.2016

Z.: Mgr. Jajcaj, Ing. Žiačik, Ing. Mozolík, Ing. Tuchyňa, PhD.

Úloha č. 4

Sumarizácia možností harmonizácie INSPIRE relevantných údajov MZ SR

T.: 31.12.2016

Z.: Mgr. Jajcaj, Ing. Mozolík, Ing. Tuchyňa

Zapísali:

Mgr. Miroslava Takáčová Snopková
odbor informatiky MŽP SR

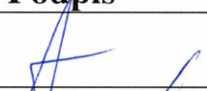

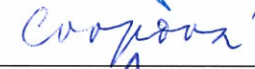

Schválil:

Ing. Vladimír Ivantýšyn
riaditeľ odboru informatiky MŽP SR

Ing. Martin Tuchyňa, PhD.
DATACENTRUM SAŽP

Mgr. Michal Jajcaj
ÚVZ SR

Prezenčná listina
k rokovaniu k úlohe č. 4/2016 KR-1,
konaného dňa 10. júna 2016

Meno a priezvisko	Organizácia	Podpis
Ing. Vladimír Ivantyšin	MŽP SR, OI	
Mgr. Miroslava Takács Snopková	MŽP SR, OI	
Ing. Martin Tuchyňa, PhD.	SAŽP	
MUDr. Alena Cvopová	Nár. centrum zdravot. infor. Bratislava	
Ing. Michal Jajcaj	Úrad verejného zdravotníctva SR	
Mgr. Zuzana Karnatová	-	